УДК 37.037

СТАН ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ З ПОГЛЯДУ БАТЬКІВ АБІТУРІЄНТІВ

Савчук С.А.
Луцький національний технічний університет

У статті подані дані аналізу відповідей батьків абітурієнтів щодо фізичного виховання у вищій школі. Аналізуючи їх ставлення до фізичного виховання залежно від віку, статі та соціального положення загалом позитивне. Результати анкетування можуть бути використані для оптимізації процесу фізичного виховання серед студентів.
Ключові слова: фізичне виховання, державна програма, заняття, фізичні вправи, абітурієнти.

Постановка проблеми. Протягом останнього часу в Україні склалася тривожна ситуація: погіршилися стан здоров'я і фізична підготовленість студентської молоді. Це насамперед пов'язано з кризою в національній системі фізичного виховання населення, яка не відповідає сучасним вимогам і міжнародним стандартам фізичної підготовленості людини. Основними причинами кризи є: знецінення соціального престижу здоров'я, фізичної культури і спорту; відставання від сучасних вимог усіх ланок підготовки і перепідготовки фізкультурних кадрів; недооцінка в навчальних закладах соціальної, оздоровчої та виховної ролі фізичної культури і спорту; залишковий принцип їх фінансування [3, с. 149]. Отже, виникла необхідність радикальної перебудови системи фізичного виховання підростаючого покоління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема фізичного виховання серед молоді докладно вивчається і висвітлюється у вітчизняній та закордонній науковій літературі. На сьогоднішній день виходить чимало літератури з питань фізичного виховання серед студентської молоді. У цих роботах дана проблема розглядається у різноманітних аспектах [1, с. 174; 4, с. 14; 5, с. 10; 6, с. 84; 7, с. 15; 8, с. 132].

Мета роботи полягає у дослідженні і вивченні ставлення батьків абітурієнтів різних соціальних груп та віку до фізичного виховання у вищій школі.

Виклад основного матеріалу. За допомогою анкетування ми вивчали ставлення батьків абітурієнтів Луцького національного технічного університету, різних соціальних груп і віку до фізичного виховання у вищій школі. Всього у дослідженні взяли участь 256 батьків міста Луцька та Волинської області. З них: 158 жінок, 98 чоловіків. 67 респондентів мають середню, 89 – середню-спеціальну, 100 – вищу освіту.

Згідно нормативних документів освіти, фізичне виховання є обов'язковим предметом і проходить на основі державної програми [2, с. 80]. Дослідження показали, що переважна більшість батьків (65,15%) переконані в необхідності державної програми з фізичного виховання у вищій школі. 13,63% опитаних вважають, що такий документ не потрібний і 21,22% – не змогли відповісти (табл. 1).

Аналіз відповідей чоловіків і жінок свідчить про їх неоднорідність. Більший відсоток чоловіків (85,0%) переконані в доцільності обов'язкової державної програми з фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Серед жінок лише 54,34% опитаних підтримують цю думку. Значна кількість жінок (40,0%), особливо до 40 років, не можуть дати відповідь на це питання.

Отже, переважна більшість батьків переконані в необхідності державної програми з фізичного виховання у вищій школі. Водночас, значний відсоток респондентів недостатньо знайомі з її вимогами і змістом, що знижує їх ставлення до державних вимог.

На питання анкети щодо кількості годин з фізичного виховання на тиждень, думки батьків розділились (табл. 2).

Таблиця 1

Необхідність державної програми з фізичного виховання у вищій школі, %

Показники		Так	Ні	Важко відповісти
Загалом		65,15	13,63	21,22
Чоловіки	Разом	85,0	5,0	10,0
	до 40 років	100	–	–
	40-50 років	78,58	7,14	14,28
	старші 50 років	100	–	–
	середня освіта	100	–	–
	середня спеціальна	60,0	20,0	20,0
	вища освіта	92,4	–	7,6
Жінки	Разом	54,34	19,57	26,09
	до 40 років	40,0	20,0	40,0
	40-50 років	60,71	21,44	17,85
	старші 50 років	53,85	7,69	38,46
	середня освіта	50,0	25,0	25,0
	середня спеціальна	50,0	18,75	31,25
	вища освіта	63,63	13,63	22,74

Загалом 7,57% батьків вважають, що в тиждень повинно бути 1 година з фізичного виховання, 33,3% – 2 години; 36,36% – 3 години; 6,17% – 4 години; 16,6% – щоденно. Відповіді чоловіків і жінок суттєво відрізняються. Всі чоловіки вважають, що повинно бути у ВНЗ не менше 2 годин з фізичного виховання. 60,0% опитаних переконані в необхідності трьох годин і 20,0% віддали свої голоси за щоденні заняття. Потрібно зазначити, що на доцільність щоденних занять з фізичного виховання вказують чоловіки у віці 40 – 50 років переважно з середньою-спеціальною та вищою освітами. Відповіді жінок щодо кількості годин суттєво відрізняються: 10,86% респондентів вважають, що необхідна 1 година, 39,14% – 2 години, 26,09% – 3 години, 8,69% – 4 годин і 15,22% – щоденно. Занепокоєння викликає той факт, що значна кількість опитаних переконані в необхідності лише 1 години.

Важливою умовою позитивного ставлення батьків абітурієнтів до фізичного виховання у вищому навчальному закладі є розуміння впливу фізичних вправ на стан здоров'я студентів. На думку переважної більшості чоловіків (77,27%), заняття фізичною культурою позитивно впливають на стан здоров'я вихованців, 9,09% респондентів вважають, що заняття фізичними вправами не мають позитивного впливу на організм підлітків, 13,64% опитаних не змогли визначитись.

© Савчук С.А., 2014

Таблиця 2

Кількість годин з фізичного виховання на тиждень у вищій школі, %

Показники		1 година	2 години	3 години	4 години	щоденно
Загалом		7,57	33,3	36,36	6,17	16,6
Чоловіки	Разом	–	20,0	60,0	–	20,0
	до 40 років	–	33,33	66,67	–	–
	40-50 років	–	14,28	57,15	–	28,57
	старші 50 років	–	33,33	66,67	–	–
	середня освіта	–	50,0	50,0	–	–
	середня спеціальна	–	–	60,0	–	40,0
	вища освіта	–	23,08	61,54	–	15,38
Жінки	Разом	10,86	39,14	26,09	8,69	15,22
	до 40 років	–	40,0	40,0	20,0	–
	40-50 років	14,28	35,72	21,42	10,72	17,86
	старші 50 років	7,69	46,17	30,76	–	15,38
	середня освіта	–	37,5	25	25	12,5
	середня спеціальна	18,75	43,75	18,75	12,5	6,25
	вища освіта	9,09	36,36	31,83	–	22,72

Чоловіки, які відповіли на це питання, переконані, що фізичне виховання впливає на стан здоров'я їхніх дітей позитивно. Жоден батько не зазначив, що фізична культура не впливає на стан здоров'я підлітка. Чоловіки до 40 років, старші за 50 років та чоловіки з середньою освітою стовідсотково доводять, що є позитивний вплив. 14,28% чоловіків від 40 до 50 років не змогли відповісти на це питання. Респонденти з середньою-спеціальною освітою віддали 80,0% своїх голосів, що фізичне виховання впливає позитивно і лише 20,0% не змогли дати відповіді. Більшість чоловіків з вищою освітою (92,3%) вважають, що фізичне виховання впливає на організм позитивно, 7,7% – не змогли відповісти.

У жінок переконання щодо позитивного впливу фізичного виховання на стан здоров'я підростаючого покоління дещо гірші. Лише 71,75% респондентів вказали на позитивний вплив фізичних вправ, 13,04% опитаних вважають, що заняття фізичними вправами не впливає на організм молоді. Потрібно зазначити, що з віком кількість жінок, які вказують на позитивний вплив фізичних вправ на здоров'я студентів зменшується (у віці до 40 років – 100%, від 40 до 50 років – 71,41%, старші 50 років – 61,53%). Освіта респондентів суттєво не впливає на їх переконання.

На питання «Чи можна вважати культурною людиною того, хто не турбується про свій фізичний розвиток і фізичну підготовку?» в загальному аналізі батьки відповіли наступним чином: звичайно, можна – 25,76%; ні, не можна – 65,15%; не можу відповісти – 9,09%. При опитуванні чоловіків ми бачимо, що 30,0% переконані, що можна вважати культурною людиною того, хто не турбується про свій фізичний розвиток, 70,0% зазначили, що не можна.

З віком кількість чоловіків, які засвідчують, що можна вважати культурною людиною того, хто не турбується про свій фізичний стан, зменшується. Наприклад, якщо у віці до 40 років таких респондентів було 66,67%, то серед старших за 50 років – 33,33%. У жінок спостерігається подібна тенденція. Водночас їх ставлення до людини, яка турбується про свій фізичний стан, значно краще, ніж у чоловіків. Закономірно, що батьків абітурієнтів хвилює оцінка, яку оточуючі дають фізичному розвиткові і здоров'ю їхньої дитини.

На питання «Чи можете Ви сказати, що ведете здоровий спосіб життя?» батьки відповіли наступним чином: так – 31,81%, швидше так, ніж ні – 24,24%, ні – 1,51%, швидше ні, ніж так – 25,75%, важко відповісти – 16,69%. 45,0% всіх чоловіків, які брали участь в анкетуванні, ведуть здоровий спосіб життя; 20,0% – швидше ведуть здоровий спосіб життя, ніж ні; 5,0% – не ведуть здоровий спосіб життя; 15,0% – швидше не ведуть здоровий спосіб життя, ніж ведуть, та 15,0% чоловіків відчули труднощі, даючи відповідь на це питання. Більшість чоловіків до 40 років ведуть здоровий спосіб життя. Кількість чоловіків у віці 40 – 50 років, які ведуть здоровий спосіб життя, зменшується до 35,73%. Загалом кількість жінок, які ведуть здоровий спосіб життя, значно нижча, ніж чоловіків. З віком спостерігається тенденція підвищення позитивного ставлення до здорового способу життя. Рівень освіти як жінок, так і чоловіків суттєво не впливає на ведення здорового способу життя.

Висновок. Отримані відповіді батьків на запропоновані питання зможуть дати можливість викладачу оптимізувати фізичне виховання у вищій школі.

Аналізуючи ставлення батьків абітурієнтів до фізичного виховання залежно від віку, статі та соціального положення загалом позитивне. Це створює можливість викладачу творчо планувати та доповнювати навчальний матеріал.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямку є визначення рівня інтересу до фізичного виховання серед студентської молоді.

Список літератури:

1. Алексейчук І. Мотиви занять фізичною культурою і спортом у вищій школі / І. Алексейчук, Н. Добровольська, О. Начата // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. Наукових праць. – Луцьк, 2002. – Том 1. – С. 173-175.
2. Веселова В. В. Об уровне физической подготовленности студентов Украины / В. В. Веселова // Физ. воспитание студ. творч. спец., 2005. – № 6. – С. 78-84.
3. Викторов Д. В. Предоставление студентам права выбора физкультурно-оздоровительной деятельности в рамках физического воспитания в вузе / Д. В. Викторов // Проблемы и перспективы физического воспитания и студенческого спорта в условиях модернизации высшей школы: тезисы докладов. – Казань: Изд-во ООО «Стар», 2007. – С. 149-150.
4. Гончаренко М. С. Моніторинг здоров'я студентської молоді за допомогою методу інтегральної діагностики / М. С. Гончаренко, І. О. Філенко // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, 2006, – № 7. – С. 11-15.
5. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: результати загальнонаціонального опитування / М. В. Дутчак // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, – 2004. – № 20. – С. 8-16.
6. Королинская С.В. Основные направления совершенствования физического воспитания студентов вузов / С. В. Королинская // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту, 2006, – № 9. – С. 82-85.
7. Фалькова Н.І. Фізична підготовка студенток економічних спеціальностей з урахуванням їх морфофункціональних особливостей : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : спец. 24.00.02 «Фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення» / Фалькова Наталія Іванівна ; ЛДІФК. – Львів, 2002. – 19 с.

8. Царегородцева Л. Д. Отношение студентов к занятиям физической культурой / Л. Д. Царегородцева, Т. А. Кохан // VIII Межуниверситетская научно-методическая конференция «Организация и методика учебного процесса, физкультурно-оздоровительной и спортивной роботы»: Материалы международной конференции. – М., 2004. – Ч. 2. – С. 131-133.

Савчук С.А.
Луцкий национальный технический университет

СОСТОЯНИЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ РОДИТЕЛЕЙ АБИТУРИЕНТОВ

Аннотация
В статье поданы данные анализа ответов родителей абитуриентов относительно физического воспитания в высшей школе. Анализируя их отношение к физическому воспитанию в зависимости от возраста, пола и социального положения в целом позитивное. Результаты анкетирования могут быть использованы для оптимизации процесса физического воспитания среди студентов.
Ключевые слова: физическое воспитание, государственная программа, занятие, физические упражнение, абитуриенты.

Savchuk S.A.
Lutsk National Technical University

STATE OF PHYSICAL EDUCATION IN HIGH SCHOOL WITH MY PARENTS APPLICANTS

Summary
In the article the data of analysis of answers of parents of university entrants in relation to physical education at higher school are given. Analysing their attitude toward physical education depending on age, floor and social position on the whole positive. The results of questionnaire can be used for optimization of process of physical education among students.
Keywords: physical education, government program, employment, physical exercises, applicants.